

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Voorwoord

Systeemtherapie is in een nieuw jasje verschenen. De omslag toont een geheel ander gezicht, het formaat is iets veranderd, de bladspiegel en het ruimtegebruik in het algemeen ook. Zonder het professionele karakter aan te tasten, hopen wij de inhoud van dit vaktijdschrift zo op een bij de tijd passende manier te presenteren. Elf jaargangen verschenen in het voor u vertrouwde uiterlijk. Vanaf nu dus in deze vorm. Wij stellen het op prijs als u ons uw mening hierover wilt laten weten (redactie@nvrg.nl).

Een tweede belangrijke ontwikkeling is dat diegenen die beschikken over een plusabonnement op ons tijdschrift, en dat zijn in ieder geval alle leden van de NVRG en de BVRGS, toegang hebben tot het digitale archief. Daar kunnen zij voor hen relevante eerdere publicaties oproepen, raadplegen en indien gewenst downloaden. Wij hopen dit zoekproces te ondersteunen door eerder gepubliceerde artikelen te karakteriseren via trefwoorden. Vanaf dit nummer vindt u deze trefwoorden bij de aanvang van elk hoofdartikel.

Zoals gebruikelijk hebben wij als redactie in november van het vorige jaar ons beleid geëvalueerd. We constateerden dat in 2007 veel aandacht is geschonken aan onderzoek: vier artikelen en drie bijdragen in de rubriek *Onderzoek gesignaleerd*. Wij hopen dat dit aspect van ons vak ook in het nu begonnen jaar voldoende aan bod komt. Het thema gehechtheid speelt sinds enige jaren in de systeemtherapie een belangrijke rol en dat was in verschillende bijdragen terug te vinden. Naar verwachting zal zich dit wel voortzetten. Hetzelfde verwachten wij van het doordacht eclectische werk zoals dat beschreven wordt in diverse praktijkverslagen. Belangrijke varianten van de gebruikelijke systeemtherapie kwamen in 2007 aan bod: beeldende therapie, de klinische setting en werken met groepen gezinnen. Bijzondere aandacht kreeg de betekenis van het momenteel geldende familie- en gezondheidsrecht voor ons handelen als hulpverlener. In een van de komende afleveringen zal dit thema in een vervolgartikel opnieuw aan de orde komen. Daarnaast treffen we voorbereidingen voor een themanummer waarin de systeemtherapeutische benadering van problematische adolescenten centraal zal staan. Ook hopen wij dat er, mede door de reeds genoemde digitale toegankelijkheid van eerder gepubliceerde artikelen, kritisch maar tevens vruchtbaar kan worden voortgebouwd op reeds ontwikkelde in-

zichten en onderzoeksbevindingen. Het wiel hoeft niet telkens opnieuw uitgevonden te worden, maar kan vaak nog wel verbeterd of in een nieuwe context toegepast worden.

De redactie zal dit jaar ongewijzigd blijven, al vinden er intern enige taakverschuivingen plaats. Wij hopen weer op een vruchtbaar jaar, waarin wij veel kopij ontvangen en in staat zullen zijn kritisch opbouwend de auteurs te begeleiden. Jaarlijks presenteren veel van onze lezers boeiend materiaal en interessante inzichten op conferenties, sectiebijeenkomsten en workshops. We zien daarvan vaak een neerslag in de rubriek *Congressen*, maar nodigen de inleiders ook graag uit hun verhaal in te zenden voor publicatie.

In deze aflevering delen *Karine van Tricht*, *Gilbert Lemmens* en *Koen Demyttenaere* met ons hun overwegingen en plannen rond de opzet van groepsgezinstherapie voor verslaafden die aankloppen bij een crisisdienst. Zij baseren zich zowel op hun eigen ervaringen als op die van voorgangers. Hun doelstellingen zijn ambitieus: het voor behandeling motiveren van zeer ambivalent gemotiveerden en het positief beïnvloeden van het gezinsfunctioneren dat gedomineerd dreigt te worden door de verslaafde en zijn verslaving. Een goed door-dachte effectmeting zal plaatsvinden. In een volgende jaargang mogen we naar verwachting kennismaken van de uitkomsten daarvan en van de evaluatie van hun praktijkervaring met de geplande opzet.

Verslaving staat ook centraal in de bijdrage van *Elly Helsloot*. Maar zij richt de blik op de werkomgeving van de verslaafde, definieert die als een zeer relevant sociaal systeem en bepleit nauwe samenwerking tussen bedrijfsarts, leidinggevende van de verslaafde en hulpverlening. Daarbij benadrukt zij het belang dat betrokkenen zich opstellen conform hun specifieke verantwoordelijkheid, en dus niet allemaal hetzelfde gaan doen. Een driepartijencontract tussen werkgever, werknemer en therapeut geeft de nodige duidelijkheid en *commitment*.

De groepsgezinstherapie bij depressie was onderwerp van een *randomized clinical trial*. In de rubriek *Onderzoek signaleerd* bespreekt *Lot Wouda* het daaraan gewijde proefschrift van *Gilbert Lemmens*.

De bijdragen in de rubriek *Congressen* laten zien dat redactieleden ook elders hun kennis opdoen. *Robert van Hennik* bezocht de internationale conferentie over narratieve therapie in Kistiansand. *Fons Vansteenuwegen* was in Glasgow voor het EFTA-congres. *Jolanthe de Tempe* en *Hanneke Lafeber* bezochten de jaarconferentie van de NVRG.

Vier boeken worden besproken, over de implicaties van onze toegenomen genetische kennis, over gezinstherapie gefocust op gehechtheidsaspecten, over narratieve therapie met kinderen en hun gezinnen en over rouw en gezinstherapie.

Han Blankstein

